EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 21.4.2009
KOM(2009) 183 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse nõukogu otsust 2007/250/EÜ, millega lubatakse Ühendkuningriigil kehtestada erimeede, mis kaldub kõrvale direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

(ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi)[1] (edaspidi „käibemaksudirektiiv”) artiklile 395 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks eesmärgiga lihtsustada käibemaksu kogumist või hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidmise liike või maksustamise vältimist.

28. juulil 2008 komisjoni peasekretariaati saabunud kirjas taotles Ühendkuningriik luba pikendada erimeedet, mille kohaldamiseks oli varem antud luba nõukogu 16. aprilli 2007. aasta otsusega 2007/250/EÜ[2].

Komisjon teavitas 17. märtsi 2009. aasta kirjas käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teisi liikmesriike Ühendkuningriigi taotlusest. Komisjon teatas 20. märtsi 2009. aasta kirjas Ühendkuningriigile, et tal on olemas kogu vajalik teave taotluse läbivaatamiseks allpool sätestatud viisil.

Nõukogu otsuse 2007/250/EÜ kohaselt lubati Ühendkuningriigil kuni 30. aprillini 2009 kohaldada pöördmaksustamise korda teatavatele mobiiltelefonide ja integraallülituste seadmete tarnetele, mille maksustatav väärtus on võrdne või suurem kui 5 000 Suurbritannia naelsterlingit. Neil asjaoludel muutus tarnete käibemaksu tasumise eest vastutavaks isikuks maksukohustuslane, kellele kaupa tarniti. Selle tulemuseks oli, et kauba tarnija ei võtnud käibemaksu kliendilt, kui klient vastas käibemaksukohustuslase tingimustele. Samal ajal selline klient deklareeriks ja arvaks maha tarnele vastava käibemaksu, kui tal oleks täielik mahaarvamisõigus, mis viiks selleni, et riigikassasse käibemaksu tegelikult ei laekuks. Sellepärast peaks mittemaksukohustuslastest klientidele tarniv jaemüüja olema see, kes tegelikult maksab kogu käibemaksu riigikassasse. See olukord erines üldisest käibemaksu osamaksusüsteemist, mille puhul iga (mahaarvamisõigusega) maksukohustuslasest isik makseahelas maksab riigikassasse sellise osa käibemaksu kogusummast, mis võrdub kliendilt saadud käibemaksusumma ja tarnijale makstud käibemaksusumma vahega.

Sellist erandit taotles Ühendkuningriik selleks, et vältida maksupettusi, mida sooritavad tarnijad, kes tavalise korra raames nõuavad käibemaksu ja kaovad seejärel, tasumisele kuuluvat käibemaksu arvestamata, kuid jätavad kliendile kehtiva arve, mis annab õiguse maksu mahaarvamiseks. Sellest on kujunenud vaheltvõtvate ettevõtjatega seotud pettus (MTIC), mille puhul kuritarvitatakse käibemaksukorda, mille kohaselt teise liikmesriigi maksekohustuslasest kliendile tehtavad tarned on lähteliikmesriigis käibemaksust vabastatud, ning isegi karussellpettus, mille puhul kaubad ringlevad mitu korda liikmesriikide vahel.

---

1 ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.
2 ELT L 109, 26.4.2007, lk 42.

Nende asjaolude tõttu ning pärast kõnealuse pikaaegse tõsise probleemi tõendamist Ühendkuningriigis tehti erand pöördmaksustamise korra kohaldamiseks alates 5 000 Suurbritannia naelsterlingist piiratud arvu toodete suhtes, mille puhul esineb kõige rohkem pettusi, et potentsiaalsetel vaheltvõtvatel ettevõtjatel kaoks pettusevõimalus, kuna neilt ei nõutaks käibemaksu.

Erandile, mille eesmärk oli teatavate maksudest kõrvalehoidmiste või maksupettuste vältimine ja mis tõi endaga kaasa õigusaktide täitmisest tuleneva lisakoorma, esitati mitu tingimust ja see anti ainult lühikeseks ajavahemikuks, kuna nõukogu otsuse 2007/250/EÜ kaheksanda põhjenduse kohaselt ei ole võimalik kindlaks teha meetme eesmärkide täidetavust.

On väljendatud kahtlusi, et meetmega võib kaasneda pettuste ülekandumine teistele toodetele või jaemüügitasandile. Seoses sellega kohustas nõukogu otsus Ühendkuningriiki kehtestama asjakohased kontrolli- ja aruandluskohustused, et tagada vajaliku teabe kättesaadavus ning teavitada komisjoni kõnealustest erimeetmetest, kontrollimisest ning üldhinnangust. Oli ka kahtlusi, kuidas võiks meede mõjutada pettuste võimalikku ülekandumist teistesse liikmesriikidesse ning seega käibemaksusüsteemi toimimist siseturul. Seda mõju tuli hoolikalt hinnata.

Sellega seoses paluti Ühendkuningriigil lisaks esitada komisjonile 31. märtsiks 2009 aruanne, mis käsitleb asjakohaste meetmete toimimise üldhinnangut ja eelkõige meetme tõhusust ning tõendeid maksudest kõrvalehoidmise ülekandumise kohta teistele toodetele või jaemüügitasandile.

Ühendkuningriik ei olnud erandi uuendamise taotlemise ajal aga võimeline vajalikku teavet ja põhjendusi esitama, eelkõige ei olnud ta võimeline täpsustama, mil määral võis erand vähendada vaheltvõtvate ettevõtjatega seotud pettusi või karussellpettusi erandiga hõlmatud toodete puhul. Tegelikult täheldati selliste pettuste märkimisväärset vähenemist juba enne pöördmaksustamise korra kehtestamist. Reaalne hinnang pettuste ülekandumise kohta jaemüügisektorisse või teistesse liikmesriikidesse puudub siiani samuti, kuigi on teada, et Ühendkuningriigi aruande esitamise tähtpäevaks kehtestati 31. märts 2009. Komisjoni arvates tuleks aruanne teha kättesaadavaks kõikidele teistele liikmesriikidele.

Ühendkuningriik on väitnud, et selleks, et meetme edukust võitluses vaheltvõtvate ettevõtjatega seotud pettuste või karussellpettustega oleks võimalik hinnata paremini kui pettustega võitlemise eesmärgil käibemaksusüsteemi võimalikku muutmist käsitlevas komisjoni teatises[3] juba sisalduvas teoreetilises põhjendis, on vaja rohkem aega. Ühendkuningriik ei esitanud hindamiskriteeriume, mis sellist väidet toetaksid. Samas tuleks märkida, et eelmise erandi esialgses ettepanekus[4] pani komisjon ette määrata lõppkuupäevaks 31. detsember 2009, kuid nõukogu, kes soovis erandi kohaldamisaega selle võimaliku negatiivse mõju tõttu lühendada, jõudis lõpuks ühehäälselt kokkuleppele, et lõppkuupäev on 30. aprill 2009.

Et anda Ühendkuningriigile viimane võimalus paremini põhjendada oma taotlust pikendada praegu kehtiva erandi kestust, kavatses komisjon korrata oma esialgset

---

3 KOM(2008)109 (lõplik), 22.2.2008.

4 KOM(2006)555 (lõplik), 28.9.2006.

ettepanekut ja teha seega ettepanek pikendada meetme kestust 31. detsembrini 2009. Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu saavutas 10. märtsil 2009. aastal poliitilise kokkuleppe pikendada kehtivat erandit isegi rohkem kui käesoleva aasta lõpuni ning jõudis lõpuks kokkuleppele, et seda pikendatakse kahe aasta võrra, s.t 30. aprillini 2011.

Seda pikendamist ei tohi käsitada meetme kestuse järgmise pikendamise põhjendusena, kuna vastasel korral muutuks meede aja jooksul juba peaaegu alaliseks meetmeks. Komisjon on valmis käibemaksudirektiivi muutmist käsitleva sellekohase õigusakti ettepaneku alusel uurima võimalust lubada kõigis huvitatud liikmesriikides, sh Ühendkuningriigis, läbi viia pöördmaksustamiskorra sarnast sihtotstarbelist kasutamist käsitlev katseprojekt. Arvestades meetme mõjudega seotud ebakindlust ja meetme kõrvalekaldumist ühest käibemaksusüsteemi aluspõhimõttest (milleks on osamaksusüsteem), näib sellisele katseprojektile konkreetse õigusliku aluse loomine olevat keskpikas perspektiivis ainuke võimalik tegutsemisviis ja see on kooskõlas põhimõtetega, mida on väljendatud komisjoni teatises käibemaksusüsteemi muutmiseks pettustega võitlemise eesmärgil võetavate võimalike meetmete kohta [5]. Eelnevalt määratletud hindamiskriteeriumide abil võiks selline katseprojekt anda seni puuduva hinnangu pöördmaksustamise sektoripõhise kohaldamise kasulikkusele ja proportsionaalsusele. Eelseisvaid Euroopa Parlamendi valimisi silmas pidades ei saa nõukogu sellist ettepanekut vastu võtta enne 2009. aasta lõppu, mistõttu tekiks õiguslik lünk meetme kohaldamisel Ühendkuningriigis. Need väga erakordsed faktilised asjaolud on lisapõhjuseks tähtaja pikendamiseks 30. aprillini 2011, välja arvatud juhul, kui eespool nimetatud direktiivi ettepanek võetaks vastu varem.

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

Konsulteerida ega väliseksperte arvamusi kasutada ei olnud vaja.

Nõukogu direktiivi 2007/250/EÜ pikendamise eesmärk on võidelda käibemaksupettuste ja käibemaksust kõrvalehoidmise vastu ning sellel on tõenäoliselt positiivne mõju Ühendkuningriigi käibemaksulaekumistele. Kahjuks ei olnud Ühendkuningriigil erandi eelmise kohaldamisperioodi jooksul võimalik selgelt tõendada, et tänu erandile pettused kõrvaldati või et need vähenesid. Lühikeseks ajaks pikendamine peaks võimaldama pikendamistaotlust piisavalt põhjendada.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Otsusega muudetakse nõukogu otsust 2007/250/EÜ, millega lubatakse Ühendkuningriigil kehtestada mobiiltelefonide ja integraallülituste seadmete omamaiste tarnete pöördmaksustamist käsitlev erimeede, mis kaldub kõrvale käibemaksudirektiivi artiklist 193.

Käesolev otsus põhineb käibemaksudirektiivi artiklil 395.

---

[5] KOM(2008)109 (lõplik), 22.2.2008.

Käesolev otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Arvestades ranget ajalist piirangut, on erimeede taotletava eesmärgiga vastavuses.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Nõukogu otsus on ainus sobiv õigusakt, sest selle saab adresseerida üksikule liikmesriigile.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta negatiivselt ühenduse eelarvet.

5. LISATEAVE

Ettepanekuga muudetakse nõukogu otsuses 2007/250/EÜ sisalduvat aegumisklauslit.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse nõukogu otsust 2007/250/EÜ, millega lubatakse Ühendkuningriigil kehtestada erimeede, mis kaldub kõrvale direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

(ainult ingliskeelne tekst on autentne)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,[6] eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[7]

ning arvestades järgmist:

(1) 28. juulil 2008 komisjoni peasekretariaati saabunud kirjas palus Ühendkuningriik luba jätkata nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 kõrvalekalduva ja eelnevalt nõukogu 16. aprilli 2007. aasta otsusega 2007/250/EÜ[8] lubatud erimeetme kohaldamist maksuhalduritele käibemaksu tasuvate maksukohustuslaste suhtes.

(2) Komisjon teavitas 17. märtsi 2009. aasta kirjas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 kohaselt teisi liikmesriike Ühendkuningriigi taotlusest. Komisjon teatas 20. märtsi 2009. aasta kirjas Ühendkuningriigile, et tal on olemas taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

(3) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 193 kohaselt on käibemaksu tasuv maksukohustuslane see maksukohustuslane, kes kaupa tarnib. Praegu kohaldatav erimeede võimaldas Ühendkuningriigil teatavatel tingimustel kohaldada pöördmaksustamise korda, mis tähendas, et käibemaksu tasumise kohustus lükati mobiiltelefonide ja integraallülituste seadmete teatavate tarnete puhul, mille maksustatav väärtus oli võrdne või suurem kui 5 000 Suurbritannia naelsterlingit, selle maksukohustuslase õlgadele, kellele kaup tarniti.

(4) Erimeetme eesmärk oli tegeleda maksudest kõrvalehoidmise teatavate agressiivsete vormidega, eelkõige karussellskeemidega, mille puhul kaupu tarniti mitu korda ilma maksuhalduritele käibemaksu tasumata, kuid jättes klientidele kehtiva arve, mis annab

---

6 ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.
7 ELT C , , lk .
8 ELT L 109, 26.4.2007, lk 42.

õiguse mahaarvamiseks. Pöördmaksu kohaldamine, ilma et klient tegelikult maksaks tarnijale käibemaksu, muudaks sellise maksudest kõrvalehoidmise võimatuks.

(5) Kuna erandit käsitleva ettepaneku tegemise ajal ei olnud võimalik kindlaks teha, et eesmärgid saavutatakse ja et meetmel puudub negatiivne mõju, lubati erandit kohaldada vaid lühikeseks lühikest aega. Sellega seoses peab ütlema, et Ühendkuningriik ei ole siiani kindlaks teinud, kas kehtiv kord on aidanud tõhusalt ära hoida selliseid maksudest kõrvalehoidmisi. Lisaks on Ühendkuningriigil probleeme kohustusega hinnata meetme üldist toimimist, eriti seoses maksudest kõrvalehoidmise võimaliku ülekandumisega teistele toodetele või jaemüügitasandile ning selle mõjuga siseturu toimimisele.

(6) Komisjon mõistab, et Ühendkuningriik ei ole veel võimeline esitama vajalikku teavet ja et ta vajab veel veidi aega, et põhjendada oma taotlust esialgse erandi pikendamise kohta.

(7) Oma esialgses nõukogu direktiivi 2007/250/EÜ ettepanekus[9] pani komisjon ette määrata lõppkuupäevaks 31. detsember 2009, kuid nõukogu muutis selle 30. aprilliks 2009; seepärast peaks komisjon vastuvõetavaks meetme pikendamist esimesena nimetatud kuupäevani. 10. märtsil 2009. aastal kogunenud majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu otsustas siiski, et Ühendkuningriigi erandit tuleks pikendada kahe aasta võrra.

(8) Võttes arvesse käibemaksupettuste probleemi ilmset tõsidust Ühendkuningriigis, nagu kinnitab Ühendkuningriigi esialgses taotluses esitatud teave, jääb meede proportsionaalsuse põhimõttele vastavaks, kuna pikendamisaeg on piiratud mõistlikule ajavahemikule ning sellega ei looda alust üldise pöördmaksustamise süsteemi kehtestamise üldmeetmeks ega kõnealuse erandi alalisemaks kohaldamiseks.

(9) Järgides komisjoni teatist käibemaksusüsteemi muutmiseks pettustega võitlemise eesmärgil võetavate võimalike meetmete kohta[10] ja arvestades, et kõnealused meetmed võivad praktikas hõlmata sellist analoogset meedet, et komisjon teeb ettepaneku muuta direktiivi 2006/112/EÜ, et käivitada kõigi liikmesriikide osalemist võimaldav katseprojekt, peaks käesoleva otsuse kehtivusaeg lõppema, kui see meede jõustub enne kõnealuse erandi ettenähtud lõppkuupäeva.

(10) Erandil ei ole negatiivset mõju käibemaksust tulenevatele ühenduse omavahenditele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu otsuse 2007/250/EÜ artikkel 4 asendatakse järgmisega:

Käesolev otsus kehtib 30. aprillini 2011 või direktiivi 2006/112/EÜ sellise muudatuse jõustumise kuupäevani, mis lubab niisugust meedet võtta katseprojekti vormis.

---

[9] KOM(2006)555 (lõplik), 28.9.2006.

[10] KOM(2008) 109 (lõplik), 22.2.2008.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja